

25.10.2012
2012-00788

Kirkkohallituksen lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta. Lausunto kirjataan lausuntopyyntö linkkinä olevaan webropol-kyselylomakkeeseen.

Yhteystiedot

Lausunnon antaja
Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallitus, PL 185, 00161 Helsinki

Lisätietoja antaa
Marja Pesonen

Sähköposti
marja.pesonen@evl.fi

Ammattikorkeakoululain 6 §:n kriteerit toimiluvan myöntämiseen

Kriteeri: Ammattikorkeakoulu on koulutustarpeen vaatima.

Kirkkohallitus pitää tärkeänä

- että koulutustarpeen tunnistamisessa, määrittelyssä ja arvioinnissa otetaan huomioon ne ammattikorkeakoulututkinnot, jotka suorittamalla saa kelpoisuuden ns. säänneltyihin ammatteihin. Näihin kuuluvat mm. kirkon säädösten ja määräysten mukaiset virat. Näiden määrällinen ja laadullinen koulutustarve toteutuu tulevaisuudessakin mielekkäällä tavalla siten, että kelpoisuuden tuottavien opintojen järjestäminen osana ammattikorkeakoulututkintoa on tiettyjen ammattikorkeakoulujen **erityistehtävä**. Tällä hetkellä näitä ammattikorkeakouluja ovat Diakonia-ammattikorkeakoulu, Centria ammattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu, Oulun seudun ammattikorkeakoulu ja Yrkeshögskolan Novia.
- että ammattikorkeakoulun koulutustarvetta määriteltäessä sekä valtakunnallinen että alueellinen koulutustarve otetaan tasaveroisesti huomioon, kuten lain 6 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa luvussa 1.1. toisessa kappaleessa sivulla 24 mainitaan. Lain yleisperusteluissa mm. luvussa 3.1. sivulla 15 ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa sekä luvussa 4.3. sivulla 18 korostetaan erityisesti tutkimus- ja kehitystoiminnassa vain alueellista tarvetta ja vaikuttavuutta. Kirkkohallitus esittää, että myös **valtakunnallinen** tarve ja vaikuttavuus otetaan huomioon.
- kiinnittää huomiota siihen, että luonnoksessa valtioneuvoston asetukseksi ja sen 25 §:ssä esitetään toimilupahakemuksen liitteeksi kohdassa 5) arviota ammattikorkeakoulun toiminnallisista edellytyksistä korostetusti alueen työ- ja elinkeinoelämän näkökulmasta. Kirkkohallitus esittää, että kyseinen kohta 5) muutetaan muotoon: arvio ammattikorkeakoulun toiminnallisista edellytyksistä **valtakunnallisten ja alueellisten** työ- ja elinkeinoelämän sekä koulutus- ja tutkimustoiminnan tarpeiden näkökulmista.

Sairaanhoitaja (AMK) –tutkintonimikkeen laajuus diakonisen hoitotyön osalta on tällä hetkellä 240 op. Kirkkohallitus esittää, että ammattikorkeakouluista annettuun valtioneuvoston asetuksen 3 §:ssä mainittuun liitteeseen tehtäisiin lisäys kohtaan sairaanhoitaja (AMK), jossa tutkinnon laajuus ilmaistaisiin 210/240.

Ammattikorkeakoululain 7 §:n koulutusvastuun määrittelmä ja tutkintokohtaisen koulutusvastuun tarkentaminen ko. säännöksen perusteluteksteissä esitetyllä tavalla

Kirkkohallitus kannattaa toimiluvan koulutusvastuun määrittämistä ammattikorkeakoulututkintojen ja tutkintonimikkeiden tasolla.

On tärkeää, että toimiluvan tutkintokohtaista koulutusvastuuta voidaan tarvittaessa täsmentää. Tämä on olennaista niille ammattikorkeakouluille, joiden toimiluvassa mainitaan erityistehtävä säänneltyjen ammattien kelpoisuuden tuottavien ammattikorkeakoulututkintojen järjestämiseksi.

Toimiluvassa määrättävän koulutustehtävän sisältö (koulutusvastuu, ylempi amk-tutkinto, ammatillinen opettajankoulutus, opetus- ja tutkintokielet)

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että toimiluvassa määriteltävän koulutustehtävän sisällössä ja koulutusvastuun määrittelyssä huomioidaan ne ammattikorkeakoulut, joilla on **erityistehtävä** pienten alojen tai valtakunnallisen koulutustarpeen kannalta merkittävien ammattikorkeakoulututkintojen järjestämisessä.

Koulutusohjelmanpäättöksistä luopuminen

Kirkkohallitus kannattaa ammattikorkeakoululakiluonnokseen sisältyvää ehdotusta koulutusohjelmanpäättöksistä luopumisesta.

Ammatillista opettajankoulutusta koskevan lain kumoaminen ja siihen sisältyvien säännösten siirtäminen tarpeellisin osin ammattikorkeakoululakiin

Ei lausuttavaa.

Amk-lain siirtymäsäännöksessä määriteltävä määräaikaisen toimiluvan voimassaoloaika

Ei lausuttavaa.

Kysymykset koskien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista

Palveleeko esitetty malli ammattikorkeakoulu-uudistukselle asetettuja tavoitteita ja tulevatko ammattikorkeakoulun eri tehtävät mallissa riittävällä tavalla esille?

Koulustehtävän kokonaisvaltainen ja työelämälähtöinen toteutuminen edellyttää, että **aikuiskoulutuksen eri muodot** otetaan huomioon yksikköhinnan laskentaperusteissa sekä niiden painokertoimissa.

Ovatko esitetyt koulutuksen ja tk-toiminnan suhteelliset osuudet tarkoituksenmukaiset?

Mittaavatko koulutusta koskevat indikaattorit riittävällä tavalla ammattikorkeakoulujen koulutusta koskevaa toimintaa ja ovatko niiden keskinäiset painotukset tarkoituksenmukaisia?

On tärkeää, että yksikköhinnan laskentaperusteisiin on otettu mukaan opiskelijapalautte ja että sille on laadittu yhtenäiset kysymykset. Kirkkohallitus esittää, että rahoituksesta annetun asetun 15 §:n 4. momentin 5. kohdan opiskelijapalautteen kysymysten kohtaan e) tarkennetaan, kenen antamaa työharjoittelun aikaista ohjausta tarkoitetaan (ammattikorkeakoulun vai työharjoittelupaikan). Tulevaisuudessa indikaattoriksi voisi nostaa myös työpaikkojen palautteen ammattikorkeakoululle esimerkiksi harjoittelun toteuttamisen sujuvuuden. Tämä edellyttää yhtenäisen tietojenkeruujärjestelmän luomista.

Mittaavatko tutkimus- ja kehitystyötä koskevat indikaattorit riittävällä tavalla ammattikorkeakoulujen tk-toimintaa ja ovatko niiden keskinäiset painotukset tarkoituksenmukaisia?

Ei lausuttavaa.

Täydennykset ja korjaukset yleisperusteluihin

- a) Yleisperusteluissa mm. luvussa 3.1. sivulla 15 ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa sekä luvussa 4.3. sivulla 18 korostetaan erityisesti tutkimus- ja kehitystoiminnassa vain alueellista tarvetta ja vaikuttavuutta. Kirkkohallitus esittää, että **myös valtakunnallinen** tarve ja vaikuttavuus otetaan huomioon.
- b) Luvussa 3.1. toisessa kappaleessa sivulla 15 korostuvat ammattikorkeakoulun edellytykset tarjota erityisesti yrityksiä palvelevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa. Kirkkohallitus korostaa, että ammattikorkeakoulun edellytyksiä ja palvelujen korkeatasoisuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon **myös julkisen ja kolmannen sektorin työpaikat**. Kirkkohallitus esittää, että toisen kappaleen toinen virke muutetaan muotoon: Kaikilla yksiköillä tulee olla edellytykset tarjota opiskelijoille laadullisesti tasavertaiset koulutus- ja opiskelijapalvelut sekä toteuttaa korkeatasoista yrityksiä **sekä muita työpaikkoja** ja alueita palvelevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa.
- c) Työelämän muutos edellyttää, että ammattikorkeakoulut pystyvät reagoimaan entistä joustavammin työelämän tarpeisiin esimerkiksi kehittämällä **monipuolisia aikuiskoulutuksen** muotoja. Kirkkohallitus esittää, että luvun 4.2. kolmannen kappaleen virke 'Ammattikorkeakoulujen rooli työelämän kehittämisessä on keskeinen' muutetaan seuraavaan muotoon: **Työelämän jatkuva muutos edellyttää, että ammattikorkeakoulut pystyvät reagoimaan työelämän muutoksiin mm. aikuiskoulutuksen muotoja kehittämällä.**

Täydennykset ja korjaukset yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kirkkohallitus esittää, että yksityiskohtaisissa perusteluissa luvussa 1.1. sivulla 25 viidennessä kappaleessa olevaan 7 §:ään liittyvään luetteloon niistä tutkinnoista ja tutkintonomikkeista, joiden koulutusvastuuta voidaan toimiluvassa tarvittaessa täsmentää, otetaan mukaan säännelyihin ammatteihin kuuluvat kirkon säädösten ja määräysten mukaisiin virkoihin kelpoisuuden tuottavat ammattikorkeakoulututkinnot, tutkintonomikkeet ja tehtäväalat.

Muut mahdolliset kommentit

Työelämän muutos edellyttää, että ammattikorkeakoulut pystyvät reagoimaan entistä joustavammin työelämän tarpeisiin esimerkiksi kehittämällä monipuolisia aikuiskoulutuksen muotoja.